

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ТА РЕОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА: ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ

студент гр. Ф мс-41/3с **Барикіна Н.І.**
Сумський державний університет (Україна)

На сучасному етапі становлення ринкової економіки в країні все більша увага приділяється створенню та розвитку підприємств, як основної ланки ефективного розвитку ринкового механізму. Все більша кількість створених нових суб'єктів господарювання збільшує конкуренцію на ринку, і ті підприємства, які не мають конкурентних переваг, все частіше зазнають банкрутства. З розвитком ринкової економіки збільшується і ризик банкрутства суб'єктів господарювання на ринку. Тому питання дослідження фінансового оздоровлення підприємств на сьогодні є надзвичайно актуальним.

Одним із шляхів подолання кризової ситуації на підприємстві є реструктуризація. Дане питання розглядали наступні автори Григор'єва Л., Дмитрук О., Зінченко К., Гончарова О., Кравченко Ю., Терещенко О., Височин І. та інші.

Під реструктуризацією слід розуміти сукупність заходів як організаційного, так і фінансового, технічного, правового характеру, здійснення яких в першу чергу направлено на покращення фінансового стану підприємства, покращення виробництва або зменшення кредиторських заборгованостей.

В залежності від цілей та стратегій діяльності підприємства виділяють операційну та стратегічну. Операційна – передбачає саме покращення або відновлення платоспроможності підприємства, його фінансове оздоровлення. А стратегічна направлена на збільшення вартості компанії, розширення зовнішнього фінансування за рахунок збільшення привабливості для інвесторів.

В залежності від напрямку реструктуризація може бути: фінансовою, майновою, технічною, правовою, організаційною, соціальною тощо.

Також реструктуризація також може бути комплексною або частковою, в залежності від широти діапазону змін в компанії.

Реорганізація підприємства є складовою поняття «реструктуризація» і передбачає сукупність заходів, що пов'язані зі зміною саме організаційної структури підприємства. Це можуть бути зміни в управлінні, зміна власника, організаційної форми підприємства, чи зміна статутного капіталу.

Реорганізація може бути представлена як укрупненням, так і подрібненням підприємства, або його перетворенням. Укрупнення відбуваються у разі наступних форм реорганізації: приєднання, злиття, поглинання. Подрібнення представлено виділенням або поділом підприємства. А перетворення не передбачає зміни розмірів компанії взагалі, лише внутрішньо-організаційні зміни. Причому можлива як зміна організаційно-правової форми бізнесу так і реорганізація, де зміни відбуваються лише в складі засновників чи розмірах статутного капіталу.

Здійснення процедури реструктуризації відбувається в декілька етапів:

1) визначення цілей і завдань процедури, розробка плану дій; 2) створення спеціальної робочої групи (представники підприємства та кредиторів, арбітражний керівник та спеціалісти, які будуть займатися безпосередньо реструктуризацією); 3) побудова графіку процедури реструктуризації; 4) діагностика підприємства [1].

Проте ще до початку даної процедури необхідно обґрунтувати доцільність реструктуризації та чи піддається підприємство оздоровленню взагалі. В Україні багато підприємств сьогодні не підлягають оздоровленню, чи ця процедура вимагає занадто великих коштів. В першу чергу це стосується тих підприємств, що виробляють свою продукцію на вузькоспеціалізованому обладнанні, використання якого для виробництва іншої продукції не можливо. Це переважно підприємства важкого машинобудування чи оборонної промисловості. Тому для цих підприємств в разі їх неплатоспроможності реструктуризація не завжди є доцільною.

Отже реструктуризація та реорганізація відіграють значну роль в фінансовому оздоровленні підприємства. Вони є одним із методів запобігання банкрутства підприємства або здійснюються з метою санації. Реструктуризація дозволяє підприємствам адаптуватися до існуючої економічної ситуації. Вона направлена на підвищення фінансової стійкості, ефективності виробництва та конкурентоспроможності продукції на ринку. Проте необхідно оцінювати доцільність проведення такої процедури.

Досвід інших країн свідчить про те, що реструктуризацію можна проводити не тільки в випадках нестабільного фінансового становища, а і у разі його попередження. Тому реструктуризацію чи реорганізацію необхідно враховувати не тільки як шлях виходу з кризової ситуації, а і як засіб відведення такої ситуації та зміцнення фінансового стану компанії взагалі.

1. Слав'янська Н.Г., Л.М.Єріс., Фінансова реструктуризація підприємств як засіб стабілізації їх фінансового стану [Електронний ресурс] / Н.Г. Слав'янська, Л.М.Єріс. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5394/3/Financial%20restructuring.pdf>.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Плікус І.Й.